

รายงานผลการฝึกอบรม

เตรียมตัวอย่างไรก่อนไปตีพิมพ์บทความในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

จัดโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

วันที่ 2 กันยายน 2558

ณ ห้อง 1607 อาคารบริหาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

ผู้จัดทำ

รองศาสตราจารย์ศุภณี เรียบเลิศศิริ

รายงานผลการฝึกอบรม
เตรียมตัวอย่างไรก่อนไปตีพิมพ์บทความในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
จัดโดย
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

1. ผู้รายงาน

ชื่อ ศุภณีนามสกุล เรียบเลิศหิรัญตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

เข้าร่วม การฝึกอบรม

เรื่อง เตรียมตัวอย่างไรก่อนไปตีพิมพ์บทความในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

สถานที่ ณ ห้อง 1607 อาคารบริหาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

ตั้งแต่ วันที่ 2 กันยายน 2558 ถึง 2 กันยายน 2558 รวมระยะเวลา 1 วัน

จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด ประมาณ 60 คน

2. รายละเอียดเกี่ยวกับการไปฝึกอบรม ดูงาน ประชุม และสัมมนา

รายงานการสัมมนา เรื่อง เตรียมตัวอย่างไรก่อนไปตีพิมพ์บทความในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

2.1 วัตถุประสงค์:

- 1) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวอย่างไรก่อนไปตีพิมพ์บทความในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
- 2) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

วิธีการสัมมนา : การบรรยาย

เข้าร่วมสัมมนา : ในฐานะผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

คำชี้แจงการใช้เอกสาร

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจศึกษาเอกสารเผยแพร่ความรู้ (KM) ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ. ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์เชิงวิชาการในวงกว้าง ทั้งนี้หากท่านนำข้อมูลจากเอกสารนี้ไปใช้ ขอให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากรายการนี้ พร้อมทั้งแจ้งให้เราทราบแหล่งที่ท่านนำไปอ้างอิง โดยแจ้งทางอีเมลล์ที่ stoffice@stou.ac.th เพื่อประโยชน์ในการบรรณาการข้อมูลร่วมกัน

2.2 สรุปสาระสำคัญจากการบรรยาย

วิทยากรบรรยาย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ นัตรารณ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปสาระสำคัญจากการบรรยายได้ดังนี้

การเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาตินั้นประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) การเขียนบทความ และ 2) การทำให้ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ ทั้งนี้เพราะรายงานการวิจัยจะมีความสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการเผยแพร่สู่ประชาคมนักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งสื่อที่จะช่วยในการเผยแพร่งานวิจัยเหล่านี้ ก็คือวารสารวิชาการระดับชาติและวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

ในการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาตินั้น ผู้เขียนต้องกลั่นกรองและเขียนให้กระชับ ชัดเจนในตัวเอง ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญแบบสังเคราะห์เพื่อให้เหลือจำนวนหน้าที่น้อยกว่ารายงานวิจัยมาก เช่น เหลือเพียง 15 หน้า เป็นต้น ซึ่งจำนวนหน้าของบทความขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละวารสาร ทั้งนี้เพื่อประหยัดพื้นที่ในวารสารและประหยัดเวลาของผู้อ่าน โดยต้องมีมาตรฐาน 3 ด้านที่ต้องคำนึงถึงในการสื่อสารสิ่งที่มีคุณค่าจากบทความไปสู่ผู้อ่าน ได้แก่ มาตรฐานด้านการวิจัย มาตรฐานด้านการเขียน และมาตรฐานด้านจริยธรรม บทความที่ได้รับการพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติต้องผ่านมาตรฐานทั้งสามด้านนี้ในการพิจารณาเกี่ยวกับบทความที่จะผ่านการพิจารณาในมาตรฐานแต่ละด้านมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านการวิจัย ลำดับแรกต้องพิจารณาก่อนว่าเป็นบทความวิจัยหรือไม่ นั่นคือ ต้องเป็นผลงานที่ได้จากกระบวนการวิจัย มีวิธีการที่ตรวจสอบได้ มีเนื้อหาที่น่าเชื่อถือ มีหลักฐาน/ข้อมูลรองรับ และมีแผนการวิจัยที่เป็นระบบ ลำดับต่อมาต้องพิจารณาว่าเป็นผลงานวิจัยที่มีคุณภาพหรือไม่ โดยผู้เขียนต้องแสดงให้เห็นองค์ประกอบของบทความวิจัยที่สอดคล้องกันใน 4 ข้อ ต่อไปนี้ 1) คำถามวิจัย/วัตถุประสงค์ 2) กรอบแนวคิด 3) การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล 4) การสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

2. มาตรฐานด้านการเขียน เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

2.1 โครงสร้าง/องค์ประกอบของบทความวิจัย โครงสร้างของบทความวิจัย คือ โครงสร้างเดียวกับรายงานวิจัย โดยประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1) ส่วนต้น ได้แก่ ชื่อบทความ ชื่อและที่อยู่ของผู้เขียน บทคัดย่อ คำสำคัญ
- 2) ส่วนเนื้อหา ได้แก่ บทนำ คำถามวิจัย/วัตถุประสงค์ การตรวจเอกสาร วิธีวิจัย ผลการวิจัยและอภิปรายสรุปและข้อเสนอแนะ

3) ส่วนท้าย ได้แก่ เอกสารอ้างอิง

2.2 รูปแบบ ขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละวารสาร ซึ่งผู้เขียนควรศึกษาก่อนที่จะเขียนบทความ

2.3 ภาษา ใช้ภาษาเขียน

2.4 การอ้างอิง ขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละวารสาร เช่น วารสารของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้รูปแบบของ APA (American Psychology Association)

2.5 การจัดพิมพ์ หมายถึง การจัดวางหน้า ขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละวารสาร เช่น มีการใส่ตัวเลขที่แต่ละหัวข้อหรือไม่ เป็นต้น

3. มาตรฐานด้านจริยธรรม สิ่งที่คุณเขียนไม่พึงปฏิบัติเพราะจะผิดมาตรฐานด้านจริยธรรม เช่น

- การส่งผลงานไปเพื่อตีพิมพ์ในหลายวารสาร ในทางปฏิบัติ ให้เลือกส่งไปที่ฉบับเดียวไม่ว่าจะเป็นวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ โดยทั่วไปทางวารสารเองจะป้องกันเรื่องนี้โดยการแจ้งให้ผู้เขียนส่งจดหมายนำเพื่อรับรองตัวเองว่าไม่ได้อยู่ระหว่างการส่งบทความนั้นไปยังวารสารอื่น

- การโจรกรรมทางวิชาการ (plagiarism หรือ literary theft) ไม่ว่าจะเป็นการลอกเลียนความคิดผู้อื่น การคัดลอกเนื้อหาสาระจากผลงานของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิงหรืออ้างอิงแบบคลุมเครือ กรณีการส่งผลงานของตนเองที่เคยตีพิมพ์ในวารสารฉบับหนึ่งไปเพื่อตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่นอีก ถือเป็นการโจรกรรมผลงานทางวิชาการของตัวเอง เรียกว่า self-plagiarism

- การใส่ชื่อในบทความว่าใครควรเป็นผู้เขียนคนแรกหรือคนที่สอง โดยทั่วไปหัวหน้าโครงการวิจัย คือ ผู้เขียนคนแรก ผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้เขียนคนที่สอง

คำแนะนำในการเขียนองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทความวิจัย มีดังนี้

1. ชื่อบทความ เขียนให้กระชับ ชัดเจน ระบุประเด็นหลักที่ศึกษา ครอบคลุมโจทย์/ปัญหา/คำถามวิจัย ตัดคำที่ไม่จำเป็นออก เช่น การศึกษา (A Study of) การทดลอง/การวิจัย (An Experimental Investigation of) ทั้งนี้วารสารต่างประเทศแนะนำว่าจำนวนคำควรอยู่ระหว่าง 10-12 คำ สำหรับวารสารภาษาไทยแนะนำให้นับคำในชื่อบทความจากคำภาษาอังกฤษ ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องแปลให้ตรงกัน ควรระวังปัญหาการตั้งชื่อเรื่องใหญ่เกินผลวิจัย หรือชื่อเรื่องไม่ตรงกับกระบวนการวิจัย

2. ชื่อและที่อยู่ของผู้เขียน ระบุชื่อของผู้เขียน ที่อยู่ระบุเป็นชื่อพร้อมที่อยู่ของสถาบันที่ผู้เขียนทำงาน เพราะจะช่วยบรรณาธิการในการเลือกผู้อ่านที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรงตามสาขา

3. บทคัดย่อ สำหรับวารสารภาษาไทยต้องเขียนบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ วารสารต่างประเทศ กำหนดจำนวนคำในบทคัดย่อ 1 ย่อหน้าระหว่าง 100-250 คำ ต้องเขียนให้ครอบคลุมทั้งปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง วิธีการวิจัย ผลวิจัย สรุปผล และข้อเสนอแนะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน ในการเขียน ไม่มีการใช้คำย่อและการอ้างอิง ไม่แบ่งหัวข้อแต่เขียนเป็นความเรียงอย่างเป็นระบบ เนื้อความในบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษต้องตรงกัน ต้องเขียนถูกหลักภาษาและเขียนให้เป็นบทคัดย่อที่สมบูรณ์ในตัวเอง

4. บทนำ เขียนให้ผู้อ่านรู้ว่าจะทำเรื่องอะไรและเพราะอะไรจึงทำเรื่องนี้ นั่นคือ เขียนให้ครอบคลุมความสำคัญของปัญหา และมีส่วนที่นำเสนอไปสู่ปัญหาวิจัยที่ศึกษา วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐาน (ถ้ามี) นิยามศัพท์เท่าที่จำเป็น และอาจสอดแทรกการตรวจสอบการตรวจสอบที่โยงให้ชัดเจนเข้าไปในบทนำได้ แนะนำให้เขียนบทนำอยู่ระหว่าง 1-4 ย่อหน้า ตอนท้ายควรจบด้วยการนำเสนอประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยหรือผู้เขียนต้องการค้นหาคำตอบ

5. การตรวจสอบเอกสาร ให้เขียนในลักษณะสังเคราะห์เนื้อหาโดยตั้งเป็นประเด็นก่อน เขียนแบ่งตามประเด็นให้ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา จัดหัวข้อให้น่าอ่าน ในแต่ละประเด็น ให้เรียบเรียง เชื่อมโยง ผสมผสานเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน ไม่เขียนแบบแบ่งย่อหน้าตามรายการเอกสารอ้างอิง เลือกแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ระมัดระวังการเขียนไม่ให้ซ้ำกับบทนำ ทั้งนี้อาจเขียนแบบผสมผสานการตรวจสอบเอกสารที่เข้าไปในบทนำก็ได้ ในการอ้างอิงจากแหล่งปฐมภูมิ เป็นการอ้างอิงทอดเดียว แต่การอ้างอิงจากแหล่งทุติยภูมิต้องอ้างอิงสองทอด

6. วิธีวิจัย เขียนให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาหรือผู้ให้ข้อมูล ควรระวังการเรียกชื่อกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาให้ถูกต้องว่าเป็น participants หรือ subjects เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ กระบวนการวิจัย การเก็บข้อมูล วิธีการเลือก/สุ่มกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล สถานที่ทำการวิจัย หากเป็นงานวิจัยที่ต้องปกป้องผู้ให้ข้อมูล ให้ระบุในวิธีการวิจัยด้วย นอกจากนี้ควรระวังเรื่องการใช้สถิติที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะข้อมูล ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ไม่น่าจะเป็นจริง การใช้เครื่องมือวิจัยที่ไม่เหมาะสม และการใช้คำที่ไม่ตรงกับการดำเนินงานที่เป็นจริง

7. ผลวิจัย เขียนให้ชัดเจนว่าผลวิจัยตอบปัญหาวิจัยอย่างไรและตอบให้ครบถ้วน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นคำบรรยายประกอบภาพหรือตาราง ทั้งนี้ข้อมูลในตารางไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเลขเสมอไป อาจเป็นประเด็นที่สกัดมาแล้ว งานวิจัยเชิงปริมาณต้องข้อมูลทางสถิติเพียงพอที่จะตอบปัญหาวิจัยได้และต้องมียุทธศาสตร์ทางสถิติ ในการกำหนดชื่อ/หมายเลขของตารางและภาพต้องมีความต่อเนื่อง เรียงลำดับถูกต้อง ชื่อตารางและภาพรวมทั้งหัวตารางต้องสั้น กระชับ ชัดเจน ได้ใจความ แต่ละตารางและแต่ละภาพต้องสามารถอธิบายได้ด้วยตัวเอง (stand alone)

8. การอภิปรายผล เขียนเน้นเฉพาะประเด็นหลักที่ตอบปัญหาวิจัย สนับสนุนหรือไม่สนับสนุนสมมติฐาน ส่วนที่เหมือนหรือต่างจากเอกสารอ้างอิง จุดอ่อน จุดแข็ง และอุปสรรคหรือข้อจำกัดของงานวิจัย การใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย ควรระวังการอภิปรายประเด็นย่อยที่เขียนซ้ำกับผลการวิจัย ไม่เชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดและการตรวจสอบเอกสาร ไม่อภิปรายตามความคิดของผู้วิจัย/ผู้เขียน แต่ต้องอภิปรายอิงตามผลการวิจัย

9. สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ เขียนเน้นผลการวิจัยที่เป็นประเด็นสำคัญที่สุด สรุปรายละเอียดเท่าที่จำเป็น ไม่สรุปเกินปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์ การเขียนข้อเสนอแนะ ไม่ควรเขียนให้กว้างและเสนอแนะหลายประเด็นเกินไป ไม่เขียนข้อเสนอแนะที่ไม่ได้มาจากผลการวิจัย และควรกล่าวถึงการวิจัยที่จะมีต่อ ๆ ไปเพื่อจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่เกิดจากผลการวิจัยครั้งนี้

10. เอกสารอ้างอิง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยคิดเอง หรือเป็นเรื่องที่รู้กันทั่วไป ไม่ต้องอ้าง แต่ถ้าเป็นสิ่งที่เป็นที่รู้กันทั่วไป ต้องอ้าง เพื่อป้องกันการละเมิดผลงานของผู้อื่น ทุกที่ที่อ้างอิง ต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ แต่รายการเอกสารอ้างอิงในบทความไม่ต้องมีจำนวนเท่ากับในรายงานวิจัย ในการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ ต้องตรงกับที่อ้างในเนื้อหา ไม่เกินจากเนื้อหา ไม่เขียนชื่อ ปี และข้อมูลอื่น ๆ ผิด รูปแบบและการเรียงลำดับต้องเขียนให้ถูกต้อง

โดยสรุป การเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาตินั้น กรณีที่มีการส่งคืนโดยไม่รับตีพิมพ์ มีสาเหตุหลายประการ เช่น งานวิจัยไม่มีคุณภาพ ไม่ได้มาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ขาดเนื้อหาสาระหลัก วิธีการวิจัยผิด หรือไม่ชัดเจน ผลการวิจัยน้อยมากและไม่ตอบปัญหาวิจัย บทความยาวเกินกำหนด บทความไม่สมบูรณ์ ดังนั้น ก่อนส่งบทความวิจัยไปตีพิมพ์ ผู้เขียนควรตรวจสอบอย่างรอบคอบก่อน ทั้งนี้วิทยากรได้ชี้แนะเทคนิคการอ่านออกเสียงจากบทความที่เขียนก่อนส่งและฟังเสียงที่อ่านอย่างตั้งใจ จะช่วยให้พบส่วนที่เขียนผิดพลาดได้ง่ายกว่าการอ่านตรวจทานแบบอ่านในใจ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนไปตีพิมพ์บทความในวารสารระดับชาตินานาชาติและนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาตินานาชาติ

ข้อเสนอแนะ

นำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนทำงานวิจัยที่สอดคล้องกับการเตรียมเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับชาตินานาชาติ

คำชี้แจงการใช้เอกสาร

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจศึกษาเอกสารเผยแพร่ความรู้ (KM) ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มสธ. ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์เชิงวิชาการในวงกว้าง ทั้งนี้หากท่านนำข้อมูลจากเอกสารนี้ไปใช้ ขอให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากเราด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้เราทราบแหล่งที่ท่านนำไปอ้างอิง โดยแจ้งทางอีเมลมาที่ stoffice@stou.ac.th เพื่อประโยชน์ในการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน